

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

A HÁBORUS BALKÁN

Mozgósítás minden vonalon

Hadiállapot Bulgáriában

Harcra készen a monarchia

Végsoig fokozott izgalommal tekint egész Európa a balkáni tüzfészek felé, a honnan mindenki aggodalommal lesi az első lángnyelvek fölcsapódását. Bulgáriában pedig őrijongve tombol a nép, hogy megvan a háboru. A mai nappal azután a balkáni hírszolgálat is megnehezült, mert Bulgária proklamáltatván a mozgósítás azonnal hadiállapotot hirdetett mindenütt és úgy a vasuti, mint a telefonösszeköttetést megszüntette a külfölddel.

Szerencsére egy Balkán háboru kitörése, a háboru megizenése még nem következett be, mert az európai hatalmak diplomáciája az utolsó órákban erősen dolgozott s igyekezett megértetni a mozgolódó, forrongó balkán államokkal, hogy amíg egyrészt tekintélyes szószólója a portánál jogos aspirációik és követeléseik megvalósítása érdekében, ugyanakkor erélyes ellenfele is annak, aki kalandor-politikával egy világrész békéjét akarja fölforgatni.

Természetes dolog, hogy nem biztos a diplomácia sikere. Lehet, hogy kitör a háboru már holnap, vagy még ma, de az utolsó pillanatig megragadja az ember a reménynek minden szálát, mely a békéhez fűződik. Ahoz a békéhez, amely mindenkinek de nekünk olyan különösen nagyon kell.

A helyzet komolyságához természetesen szó sem fér. A nagyhatalmak mégis meg vannak győződve arról, hogy a Balkánállamok komolyan óhajtkák a macedóniai állapotok szanálását s a legújabb érdeklődés Konstantinápolyban csak újból azt a meggyőződést alapozta meg, hogy Törökország a leghatározottabban kész és képes is a reformokat keresztülvinni, esetleg minden érdekszférájába való beavatkozás nélkül is. A béke érdekében látták el tanácsokkal a hatalmak Montenegrót is és a fenyegető veszély minden látszata dacára talán mégsem alaptalan a remény, hogy Bulgáriában is a vezetőkörök békeszeretete erősebbnek fog bizonyulni a tömegeket mes terségesen mozgásba hozó s a veszedelmet könnyen felidézö felelőtlen tényezőknél.

Magyarország és Ausztria uralkodója a legnagyobb békefejedelem bölcs irányi-

tása szerint éberem és teljes súlyával fog örködni a békén.

A mai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

GÖRÖGORSZÁG MOZGÓSÍTOTT.

Athén, október 1.

A görög távirati iroda jelenti: Tekintettel a törökországi általános mozgósításra és Törökország nyugtalan benső heivzetére, a mely Törökországot arra ösztönzi, hogy a szomszédos államok békéjére törjön. Görögország mozgósította szárazföldi csapatait.

Konstantinápoly, október 1.

Hír szerint az összes görög hajók Athénből utasítást kaptak, hogy hagyják el az itteni kikötőt.

NINCS ULTIMÁTUM.

Konstantinápoly, október 1.

A külföldön elterjedt azon hírek, mintha a portának Szerbia és Bulgária ultimátumot küldtek volna Macedónia dolgában, nem felelnek meg a valóságnak.

A FREMDENBLATT A MOZGÓSÍTÁSRÓL

Bécs, október 1.

A Fremdenblatt szóvá tette a Balkán-államokban a mozgósítás által létrejött helyzetet: „Anélkül, hogy a hír horderejét lebecsülni akarnók, mégis tartózkodni kell jelentőségének tulbecsülésétől. A mozgósítás előkészítés a háborura, de még nem háboru. A balkáni helyzet komolv. de reméliük és óhajtjuk, hogy az európai nagyhatalmak céltudatos együjtműködése elejét fogja venni a balkáni tüzveszedelemnek”.

A DIPLOMÁCIA MUNKÁBAN.

Konstantinápoly, október 1.

Konstantinápolyban tegnap az orosz és az osztrák-magyar nagykövetek megjelentek a portán s közös lépéssel követelték a nemzeti autonómiát Macedóniában, figyelemztetvén a török kormányt, hogy ez az egyetlen megoldás. Meg kell állapítani, hogy ez a kezdeményezés a német birodalom érdeme, a mely őszintén kívánja a béke fentartását. — Ugyanakkor az osztrák-magyar és orosz diplomáciai képviselők, ismét berlini kezdeményezésre, Szófiában, Belgrádban, Cettinijében és Athénben kollektív lépést tettek, hogy higgadságra intsek a katonai konvencióban egyesült államokat, nvomatékosan hangsúlyozván, hogy céltalan rájuk nézve az a hadiárat, amelvet a nagyhatalmak akarata ellen vívnanak meg, hiszen gyümölcseit nem ök élveznék.

BERCHTOLD A KIRÁLYNÁL.

Bécs, október 1.

Tegnap délután 3 órakerkezett meg a külügyminiszteriumba az a szófiái távirat, amely a bolgár mozgósításról adott hírt. A táviratról azonnal jelentést küldtek a királvi kabinetiradába. Nem sokkal ezután megérkezett a jelentés a szerb mozgósításról is, melvről szintén jelentést tettek a királvtnak. Ma reggel gróf Berchtold közös külügymi-

niszter a Hofburgba haitatott és kihallgatáson jelent meg a király előtt. Az audencia egy óra hosszat tartott és ezután a külügyminiszter visszatért hivatalába, ahol már korra reggel óta együtt voltak a külügyminiszterium politikai referensei és osztályfőnökei. A referensek a külügyminiszter elé teriesztették a Berlinből, Párisból, Londonból és Pétervárról érkezett jelentéseket.

NÁLUNK MINDEN KÉSZEN.

Bécs, október 1.

A vezérkari főnökségen ma reggel azt a jelentést adták ki, hogy Schemua Balázs vezérkari főnök Budweisba utazott. Vezérkari körökben az a felfogás, hogy Ausztria-Magyarország a déli határokon teljesen fel van készülve és ezért most semmiféle külön inlézkedésre szükség nincs. Az annexió válság megmutatta, hogy a csapatokat milyen gyorsan lehet emelni és ezért hangsúlyozzák hogy a szükséges hadtestek mozgósítása három nap alatt megtörténhetik.

OROSZORSZÁG MAGATARTÁSA.

Pétervár, október 1.

A Novoie Vremia mai számában a következőket írja:

Nem lehetetlen, hogy ha Szerbia nagyon is belebocsátkozik Törökország ellen a háboruba, akkor Ausztria-Magyarország Szerbia ellen lép fel és megszállja Belgrádot. Ez azonban ne eitse kétségbe a szerbeket, mert ök minden körülmények között választhatnak maguknak egy másik fővárost a Balkán délibb helyén.

Hasonló hangon irnak a többi orosz lapok is, de a hivatalos körökben hangoztatják, hogy a három orosz hadtest próbamozgósítása már régebben el volt határozva és annak végrehaitása semmiképpen sem irányul Ausztria-Magyarország ellen.

A GÖRÖG MOZGÓSÍTÁS.

Athén, október 1.

A török általános mozgósítás és Törökország nyilt belső helyzete, amely Törökországot arra ösztönözte, hogy a szomszéd-államok ellen akcióba lépjen, a görög kormányt arra birta, hogy kivezető utat találjon a fennálló nehézségek elhárítására és ezért tegnap este a szárazföldi hadsereget mozgósította.

Konstantinápoly, október 1.

Az összes görög hajók Athénből utasítást kaptak, hogy azonnal hagyja el a konstantinápolyi kikötőt.

MEGSZÜNT A VASUTI FORGALOM.

Budapest, október 1.

A Magyar Folyam- és Tengerhajós Résztársaság közli, hogy a bolgár királvi államvasutaktól azt az értesítést vette, hogy a teheráruforgalmat teljesen megszüntette Más oldalról pedig azt az értesítést is kaptuk hogy a személyforgalom is megszűnt Bulgáriában.

Ez a forgalom-megszüntetés arra ve-

zethető vissza, hogy a bolgár államvasutakat csakis katonák szállítására tartják fenn.

Ugyancsak megszűnt az áruközlekedés Szerbián át. A személyforgalom is csak egyes utirányokra szorítkozik. Az utasok, akik Bulgária és Törökország felé akartak menni, Belgrádban rekedtek. Egy híradás szerint a Törökországból jövő rendes vonat is csak a határig jött és Szófián át se megy több személyvonat délnek, Törökország felé. Diplomáciai körökben az az általános vélemény uralkodik, hogy Oroszország biztatta Szerbiát és Bulgáriát a Törökországgal szemben való aggresszív föllépésre.

A kereskedelem pang, mert a kereskedő ifjakat katonáknak vitték el.

A KÜLÜGYMINISZTER NYILATKOZATA.

Bécs, október 1.

A magyar delegáció tengerészeti albizottságának mai ülése közben 12 órakor megjelent gróf *Berchtold* külügyminiszter és a következőket mondta:

— Sajnos, nagyon komolylyá lett a szituáció, ahogy az előre láttuk. De éppen, mivel előre láttuk, nem ért bennünket előkészületlenül. Minden eshetőségre fel vagyunk készülve, de ismétlem, nem hiszem, hogy ne sikerülne rendet csinálni.

MEGSZAKADT

A TELEFON ÖSSZEKÖTTETÉS IS.

A félhivatalos Bud. Tud. jelenti:

Bulgária a Magyarországgal való telefonösszeköttetést tegnap, Szerbia pedig ma megszakította. A postavezérgazgatóság részéről intézkedés történt, hogy mindkét államtól magyarázatot, illetőleg igazolást kérjenek eljárásukra nézve, amennyiben a nemzetközi egyezmény szerint az ily megszakítást előzetesen be kell jelenteni.

A SZERBIAI MOZGÓSÍTÁS.

Belgrád, október 1.

A 18—29 éves ifjakat mind elvitték a

A halott szerető

Irta: Krudv Gvula.

Az őszi égen vadludak huztak és az északra teliesen elcsöndesedett Budán, ahol buskomoly cserfák alatt csendesen járkált egy fiatal ember, névszerint Károly. Akit ezidőtájt egy halott asszony hívogatott a Farkasrétre.

Igy történt: Szónva májusban utazni készült, miután az egykori molet asszony olyan vékonyka lett, mint a lehelet. Az utazáshoz lassan készülődött, mert hisz a ruhái sem voltak alkalmatosak. Meg aztán sokszor leült: pihenni, valahova messze elnézett a Vérmező felett, megfigyelte a szállongó madarakat, az ablak alatt remegő akácot és ült, üldögélt mindaddig, amíg azt a láthatatlan kezét nem érezte megint a vállán, amely az utóbbi időben hátulról gyakran megérintette. Ijedten megfordult. Senki. Ismét képzelődött. Felállt és gyorsan rendezte a szénaszagu fehérneműket, amelyeket utáira magával vinni óhajtott.

Károly az ablak alatt járkált, mint tavasz óta mindennap, felkőszönt, az arca kérdően mosolygott:

— Fel szabad menni? Itthon van az ura?

Irma (Károly szerint: Szónva), gyorsan előrántotta a fehér zsebkendőt, az öreg ur a városba ment, az út szabad. Károly hármával ugrálta a lépcsőket.

hadsereghez. Mindenki katona. György herceg tegnap éjszaka érkezett meg.

A mozgósítás folytán a belgrádi bankoknál is nagy zavar állott elő. Így a Kereskedelmi Banknál nagy run volt, a betevők megrohanták a bankot s a rendőrségnek kellett visszatartani és visszaszorítani az ostromló tömeget.

A hadügyminiszter rendeletére az összes flakkeresektől és konfliktóktól elvették a lovakat, mert lovakra nagy szüksége van a szerb hadseregeknek.

MOZGÓSIT MONTENEGRÓ IS.

Cettinje, október 1.

A király az általános balkáni helyzetre tekintettel, elrendelte a mozgósítást és az ezredeket a határra küldték.

BULGÁRIA HADÜZENETE.

Szófia, október 1.,

A városban izgatottan várják október hó 5-ét, mert az a hír terjedt el, hogy e napon a királyság proklamálásának évfordulóján, izeni meg Bulgária Törökországnak a háborút.

Konstantinápoly, október 1.

A konstantinápolyi bolgár követ ma megkapta visszahívó levelét.

A HÁBORU A TÖZSDÉN.

Budapest, október 1.

Az előtőzsdén mindjárt az üzlet megnyitásával a mozgósítási hírek miatt óriási izgatottság volt. A kínálat az egész vonalon viharosan élénk volt és csak egy közismert nagybizományos energikus közbelépésének az eredménye, hogy a derut már a második félórán alábbhagyott. Azonban ennek dacára az összes értékek megszínylették a balkáni helyzet elfajulását, az árveszteség több mint 10—12 koronát tesz ki.

Bécs, október 1.

A mozgósítás hírének hatása alatt a mai tőzsdén óriási kavargás volt, a rengeteg ki-

Ez valóban nem volt valami tisztességes ismeretség, de nem tehetek róla. Az asszony az öreg ural a Hűvösvölgyben sétált kora tavaszi délután. Károly utánuk ment, az öreg ur egy padon helvet foglalva a napsugárba meresztette a szemét, míg Irma andalogni lépkedett tova a lilaszínű fák alatt. A kanyarodónál Károly természetesen melléje lépett, megfogta a kezét.

— Hogy hívják?

— Irma.

Megcsókolta az asszony arcát, mintha már nagyon régen ismerték volna egymást. Pedig csak az utcán találkoztak, vagy a kis cukrászdában. Coroninál... Az asszony hervadni, fogyni kezdett, olyan volt a természetete, hogy nem bírta el a bűnös ismerettségét. A szülei budai polgárok voltak, ő maga mindössze egy tucatszor volt Pesten, engedelmes, jó, vallásos és tiszta volt még az öreg urat is szerette és tisztelte... Nem csoda tehát, ha megromlott az egészsége, midőn a titokzatos és veszedelmes kalandba kezdett. S amint beteg lett, vakmerő lett. Károlyt gyakran felbocsátotta magához, holott előre tudta, hogy az öreg cseléd, (aki gyermekkorától őta mellette volt), órákig tartó szemrehányásokkal illeti. Azonkívül az öreg ur is hazajöhetett...

Most a vsuti jegyek, utmutatások után futkosott Pesten, pénzt váltott, meleg taka-

nát izgatott hangulatot teremtett és az árak egyszerre nagy összegekkel estek. Így a Skoda részvények 70 koronával, a Rimamurányi részvények 35 koronával. A hivatalos forgalom megnyitásával lett csak az irányzat kissé szilárdabb.

TAVASSZAL HÁBORU.

Bécs, október 1.

A külügyminiszterhez közelálló körök felfogása az, hogy a helyzet súlyos, de még nem kritikus. A balkán államok mozgósítását nem tartják egyébnek, mint presszióknak, a melyet a török kormányra akarnak gyakorolni együttes demarchi-al. El akarják érni azt, hogy ez az együttes és egybehangzó eljárás ne utasíttassék vissza semmi szín alatt a Porta részéről.

Meg vannak győződve arról, hogy most még a török kormány részéről való visszautasítás esetén sem kerül sor a háborura, mert tél előtt állunk. Ha csakugyan háborura kerül a sor, akkor az legfőleg tavasszal fog kitörni. De arról is meg vannak győződve, hogy ez a tél rendkívül súlyos helyzetet teremt egy diplomáciának, mind pedig Európa népeinek.

KÖZOKTATÁS.

— **Munkás-gimnázium köréből.** A debreceni munkás-gimnázium október hó 2-án megnyitja a városi ipariskolában munkás-gimnáziumi tanfolyamait. A munkás-gimnázium célja az, hogy azon ipari és kereskedelmi alkalmazottak, akiknek mostoha viszonyaik miatt nem volt alkalmuk azokat az általános ismereteket szerezni, amelyeket a polgári iskola 4 osztályra nyújt, most megszerezhesék és ha lehet a polgári osztályokból képezést szerezzenek. A munkás-gimnáziumban előadni fogják a magyar és német nyelvet, történelmet és földrajzot, természetrajzot, számtant, fizikát és vegytant. Beiratkozni lehet mindennap este 6—8-ig Vigkedvü Mi-

rókat vásárolt, estig bizonyosan nem kerül haza.

— Abba a cukrászdába szeretnék menni, ahol először találkoztunk, — mondta Szónya, — Ki tudja, ha elutazom egyszer, látom-e valamikor a cukrászdát?...

Köponyveget, kis kalapot vett. A fátvolt sokáig igazította arcán. Az előszobában a vén cseléd a fülébe sugta:

— Korán itthon legyen!

Amint a második utcába bekanvarodtak, az asszony keze már a férfi karia alatt volt. Hosszu, lágy, andalgó lépésekkel ment, a mint egyszer a tánciskolában tanulta a négyes megfelelő figurájában. Hamvas szőke feiét félrehajította, nefelets-kék szemét lehunyta, igen boldognak látszott, pedig egy szót sem szólott Károly.

A lilaszínű köponyvegnek is szén-illata volt, a fátvolnak is hasonló illata volt. A kis kalap fehér tüll-bokrétájával (ála postillion) ügyesen helyezkedett el az ábrándos asszony fön. Minek szólott volna Károly?

Coronin ur megismerte a vendégeket, habár tavasz óta nem látta őket. Az öreg cukrász mindig a kezét dörzsölte, ha szerelmes párok vetődtek kis boltiába. Szerette a szerelmeseket. A függönyöket összébb vonta az ablakon, habár e csendes budai utcácskában a madár sem járt. A gázt csak nagyon későn gvuitotta föl, lábuihegven járt a süteményes polcok körül, a fekete rigónak az ui-

Zománc cim- és jelzőtáblák és zománc-betűk

igen olcsón rendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-u. 49.

Lesz-e béke?

A politikai jövő helyzet

A magyar politikai világban komolyan kezdenek a béke gondolatával foglalkozni. — Erről tanuskodik az alábbi nyilatkozat, amely a fővárosi tudósítónk előtt mondott egy kiváló politikus a béke lehetőségéről:

— Még mindig reparációt sürget és annak megtörténteig az eddighez hasonló harcot hirdet az ellenzék. Mindamellett bizonyos, hogy előbb-utóbb mégis csak helyreáll a közéleti rend. Mert a harc, — miként a zivatar, vagy az áradás — ha még oly sokáig tart is, csak kivételes állapot lehet; állandósága a természetben is, a politikában is, csak a nyugodt fejlődésnek van. Határozott jelek mutatják, hogy az ellenzék is érzi már a lecsillapodásnak, a viszonyok rendezésének a szükségét. Ilyen jelnek tartom azt, hogy a nagy garral hirdetett tüntetésben az ellenzéki pártok vezetői közül egy sem vett részt, akik pedig részt vettek benne, azok is beérték egy bágyadt közéleti közbeszólással, a delegáció komoly és méltóságos tanácskozásába. Ilyen jelnek tartom azt is, hogy az ellenzéken mind sürűbben foglalkoznak az új szervezkedés, az új pártalakítás gondolatával, mivel belátják, hogy a koalíció roppantul heterogén elemeit, minden komoly program híján, szörnvi gyarlón fűzi egybe és vajmi csekély erkölcsi erővel ruhazza föl az ez idő szerinti egyetlen kapcsolás, a közös botránycsinálás.

— Meg lesz tehát a béke, meg kell lennie okvetlenül. De valódi, tisztességes, állandó béke egyesegyedül az igazság alapján jöhet létre. Az igazság pedig reparációt követel; reparációt annak, ami az elfajult küzdelemben sérelmet szenvedett; reparációt azok részéről, akik a sérelmet elkövették. Már pedig az el nem nyomható, le nem tagadható, meg nem másítható igazság, hogy a magyar törvényhozás tekintélye — nem pedig egyes képviselők immunitása — szenvedett borzasztó sérelmet és hogy ezt a sérelmet az ellenzék magatartása okozta.

— Igenis reparálni kell a magyar törvényhozáson, a magyar alkotmányos életen, az egész magyar nemzet jóhírnevén esett világraszóló szegényt. Követelnie tehát a közvélemény minden erejével, hogy ezt a reparációt teljes mértékben adja meg az ellenzék, a mely tartozik vele, miután obstrukcióval, macskazenével, káromkodással, merénylettel szennyezte be a parlamentet. Mily hallatlan képmutatás is, hogy éppen ők, az arcpirító botránny hősök állanak az erdő felől és ők követelnek reparációt azért, mert lebujba nem illő duhajkodásuk elől a Ház elnöke meg nem hátrált, hanem annak véget vetett az egyedül lehetséges módon, a kormány és a többség hozzájárulásával!

— Nem ugy, ellenzéki urak! Nem Tisza, nem Lukács tartozik reparációval, hanem önök. Amíg ezt be nem látják, amíg ennek eleget nem tesznek, addig csakugyan nem lehet szó az országgyűlés rendjének és tekintélyének az önök közreműködésével való helyreállításáról.

— Megalázkodást nem kíván tőlük senki. A reparációnak igazságos és kiméletes módja adva van Lukács és a többség ajánlatában. — Járuljanak hozzá ahhoz, hogy pártközi tanácskozás kodifikálja a mentelmi jogot és eitse meg a házszabályrevíziót úgy, hogy azontul ne lehessen obstrukciós botránny s ne legyen szükség a karhatalom alkalmazására a parlamentben.

— Ha már politikáról beszélünk — mondta a politikus — még egyet mondok:

Désy Zoltán vádjai negyedik vagy ötödik változatban látnak napvilágot, míg első ízben azt állította, hogy a miniszterelnök négy milliónyi állami pénzt ellopott és hogy ez összeg visszafizetését fogja követelni, addig ma megjelent nyilatkozatában Désynek egy állítólagos

bizalmas barátja a vádakat abban foglalja össze, hogy a miniszterelnök a pártkassa részére utalványozta a négy milliót. De ugyanez a pártkassa három hét múlva az összeget az állampénztárnak visszafizette. Eltekintve attól, hogy fölmerült a kérdés, miképpen követelheti Désy egy előző nyilatkozatában olyan összegnek visszafizetését, melyről utóbb ime a saját környezete is azt állítja, hogy az három hét múlva visszafizettetett. — A legilletékesebb helyről már ezt a legújabb verziót is határozottan megcáfolják és félhivatalos kommunikációban kijelentik, hogy ebből a legújabb verzióból is egyetlen egy betű sem igaz.

Apollo gyertya

Az összes gyártmányok legjobbjá

A protestáns naggyűlések

Az Orle és a Kálvineum.

Az Országos Református Lelkészegevesület naggyűlésére több mint ezer lelkész érkezett már hétfőn a fővárosba, a hol a pályaudvaron a Bethlen Gábor-Kör egyetemi ifúsága várta és kalauzolta.

A naggyűlés napján, ma délután a papnők konferenciája volt, október 2-án pedig az Országos Nőnevelési Egyesület naggyűlése lesz, amely szintén imponáns keretekben folyik le.

Tegnap este az Országos Református Lelkészegevesület választmányja tanácskozott Baltazár Dezső dr. püspök elnöklésével a Lónyav-utcai református főgimnázium dísztermében és a naggyűlés tárgyait készítette elő. Este ismerkedési est volt az Andrásy uti Bokros-féle étteremben.

A mai ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Reggel nyolc órakor a Kálvin-téri református templomban istentisztelet volt, a melyen Petri Elek budapesti lelkész mondott gyöngvörűi predikációt. Az istentisztelet után átvonultak a hívek a régi országház termébe, ahol az Orle tartotta meg közgyűlését Baltazár Dezső dr. püspök elnöklése alatt, a ki az összegyűlt üdvözlése után a református papság nehéz nemzeti feladatairól beszélt, melyvel szemben nyílt kérdésként áll a fizetés rendezés ügye. A korpótlék nem elegendő és követeli a 2400 koronás alapfizetést és ezenfelül a kor- és családi pótlékot s a papság javadalmazását biztosító 1848-iki törvény végrehajtását.

Az elnöki megnyitó után Ferenczy Gyula dr. terjesztette elő titkári jelentését, amelyet a közgyűlés egyhanguan tudomásul vett. Ugyancsak tudomásul vette Kovács Sándor jelentését a számadásokkal együtt.

Magas szárnvalásu, meggyőző és lelkesítő szép beszédben szólt Kiss Ferenc esperes a Kálvineum ügyéről, majd pedig Kovács István dr. a Néplapról. Süttő Kálmán esperes

a lelkesíti fizetésrendezésről. V. Balogh Lajos a Kálvinista Bankról, Barabás Samu pedig a Magyar Naptárról.

Délben étlap szerint közébed volt.

Délután négy órakor a papnők gyűlte konferenciára a Nemzeti Múzeum dísztermébe. Itt a következő igen értékes előadások voltak:

A papnők szerepe a belmisszió terén. előadó Vargha Gyuláné. Evangéliumi nő- és leányegyletek. előadó Mislev Sándorné táblabíróné. Mit tehet a nő Jézusért? előadó Beck Irén. nyug. polgáriskolai tanítónő. Az előadásokat nagy tetszéssel fogadták.

Október 2-án: Délelőtt kilenc órakor az Országos Nőnevelési Egyesület közgyűlése a Nemzeti Múzeum dísztermében. Előadók: Baltazár Dezső dr. püspök. Székely György dr. özvegy Böszörményi Gézáné. Mitrovich Gyula. Délután három órakor, továbbá 3-án, 4-én, 5-én délelőtt kilenc órakor és délután három órakor belmissziói kurzus a Nemzeti Múzeum dísztermében. Előadók: Szabó Aladár dr., Vargha Gyuláné. Andrásy Kálmán, Bilkei Pap István, Kovács I. István dr., Böszörményi Jenő, Makay Lajos, Urav Sándor és Biberauer Richard.

Egy kabát története

Tolvaj bejárónő

Pár nap előtt megirtuk, hogy egy szolgáló kinézésű leány megjelent Rosenberg Béni ószerésznél, akinek egy fehér selyem béléssű, asztragán női kabátot kínált megvételre. Husz koronát kért érte s azt mondta, hogy csak adja el, majd el fog jönni az áráért. — Minthogy azonban ezideig nem jelentkezett, az ószeres a kabátot a rendőrségnek átszolgáltatta. — A nyomozás a kabát körül megindult.

Bardócz József rendőrbiztosnak lett kiosztva az ügydarab, aki nagy ambícióval fogott az eset szálainak kibogozásához s mára már a rendőrség börtönében ül a tettes, aki egy 1000 koronás kabátot akart elvesztegetni nyomorult 20 koronáért.

A kabát története a következő:

Nagy József szicsmesternek Piac-utca 38. szám alatt szörmeáru porló és raktározó telepe van, ahol a nyár folyamán bizonyos díjtétel mellett a város közönsége a maga tulajdonát jókarban tartás végett elhelyezheti. Hét-nyolcszáz kabát is összejön egy nyáron s a vállalat maga is csak a számokról ismeri fel, hogy egy-egy darab kinek a tulajdona. Amikor Bardócz József az esetben szereplő kabátot felmutatta, az első percben fel sem ismerte a vállalat tulajdonosa, vajon a raktárból való-e? Csak mikor az egyik raktárkezelő revideálta az árukat, tünt ki, hogy a kabát a megőrzés végett átadott szörmek közül való és Grósz Pál dr. debreceni orvos nejeinek a tulajdona. Előállítási ára 1000 korona volt. Mikor beraktározták, becsértékét 700 koronára redukálták, hogy az esetleges károk által a cég ne károsuljon teljes mértékben.

Természetes, hogy a gyanyu most már elsősorban a ház alkalmazottaira terelődött, mint akiknek leginkább van módjuk feltűnés nélkül megközelíteni a raktárhelyiséget és elemelni a kabátot. Így került a rendőrségre Derzsi Erzsébet 19 éves bejárónő is, akiben Rosenberg Béni ószerész fel is ismerte azt a nőszemélyt, aki az értékes árut eladás miatt átadta. A szobaleány eleinte tagadott mindent, csak mikor rábizonyították, hogy nem ez az első büne, mellyel vádolják, tört meg a

bizonyítékok terhe alatt és ismerte be bűnét. Bevallotta, hogy a kabátot még az elmúlt hó 11-én ellopta a nyitva hagyott raktárhelyiségből és hazavitte lakására, hol együtt él Dobó Gyula kefégyári munkással, aki mit sem tudott a dolgról s hogy meg ne is tudja, igyekezett azt értékesíteni.

Azonnal őrizetbe vették és már legközelebb át is adják a debreceni kir. ügyészségnek, annál inkább, mert több más feljelentés is van lopás miatt ellene.

Érdekes vendégek

Egy török esperantista és egy orosz forradalmár

Forr az európai diplomácia ere. Feszültségek, aspirációk és gazdasági terjeszkedések göze járja a mellét s a szeme acélos feszültséggel lesi, mikor mozdul a másik, hogy aztán egyesült erővel széttépjenek egy harmadikat. Ki törődik ma az orosz önkény durvaságaival, vagy a török nemzet nagy kulturális ébredésével. Az egyik még mindig nagyon erős ahhoz, hogy üssön, a másik pedig már olyan gyenge, hogy legjobb, ha kiki odanéz, ahol kaphat valamit a rovására. Így aztán elvész az emberi szempont, és az ugynevezett „magasabb állami érdek” lép előtérbe, amely mellett a legszebb erények is elvesztik jelentőségüket, ha az érdekeinkkel ellenkeznek, hogy arra felé fordítsuk a fejünket. Talán csak órák kérdése, hogy puskaporszag töltse be a levegőt s megváltoztassa a térképet, melyen ma még teljes területi integritással szerepel a megújuló európai Törökország, melyre oly régóta feni a fogát az orosz autokrata medve, kinek kebelét a folyton tartó és megújuló forradalom addig feszíti, amíg el nem hányja magától éles fogát és gyilkos karmait. Nem lesz tehát érdektelen, ha mi ennek a két nemzetnek egy-egy tipikus fiát szólaltatjuk meg hasábjainkon, akik a sors véletlen szeszélye folytán egy napon és éppen szerkesztőségünk előszobájában találkoztak össze.

Komano, az esperantista.

Kicsi, vézna emberke lép be, egyszerű globetrotter öltözékben, cvikkerrel a szemén és bemutatkozik:

— Komano, konstantinápolyi esperantista vagyok, aki tiszteletemet jöttem tenni, mert hallottam, hogy az urak szívesen foglalkoznak a mi dolgainkkal.

Persze, mindezt esperantó nyelven és tolmács segítségével mondja el s hozzá teszi:

— Látja, uram, mennyire nem utópia a mi célunk és hasznos a nyelvünk. Én Párisban élek, Lengyelországból jövök és most egy magyar emberrel beszéltem, anélkül, hogy ez országok bármelyikének anyanyelvét is el-sajátítottam volna!

A szeme, az a kicsi, mélabus fekete szem kivillámlik, mint az acélgolyó a puskacsőből, mikor beleszalad abba a pontba, ahová irányítják.

Aztán elmondja, hogy Párisban ujság-írásból tartja fenn magát, s mostani útja propagációs út, melyen már is számos eredményeket ért el.

— Főleg Németországban, ahol a sovi-

nizmus akkora, hogy semmiféle idegen nyelvet befogadni nem akarnak.

— Ugy tudom — vetem közbe — a franciák vetekednek a sovinizmusban a németekkel.

— Igen, de a műveltségben hátulmaradnak — mondja Komano — s ma már a műveltséghez tartozik, hogy valaki esperantóul tudjon. De éppen a sovinizmus magyarázza, hogy az emberiség az anyanyelven kívül egy olyan nyelvet igyekszik megtanulni, amelyen az egész világgal tudjon érintkezni anélkül, hogy meg kelljen alázkodnia a maga nyelve miatt! —

Politikára akartam terelni a dolgot, de kiváló török vendégem udvariasan tért ki s csak annyit mondott:

— Nem tudom, mit hoz a jövő, de láthatja, hogy a törökök a civilizáció nevében is tudnak harcolni, az életüket sem fogják feladni valami olcsón. De ez már nem vág az én kiüldetésembe, amellyel kérem működjek tovább a mi érdekeink istápolása mellett, mellyel a kulturának tesz szolgálatot!

Azzal bucsuzott és a maga kis jelentéktelenségében ment propagandát csinálni egy olyan nagy cél érdekében, melyet apostolok megoldani nem tudtak: *a népek és a világok, hogy megértsék egymást.*

Talán már dörögnek is a Balkánon az ágyuk . . .

Márián Domkin terrorista.

Magas, két öles alak. Megfakult, öszbejártszó haj és arc. Torzonborz bajusza és hosszú kecskeszakállá még kuszáltabbá teszi acélos tekintetét. A ruhája kopott, de tiszta. Németül is beszél, de csak oroszszal keverve, ezért kissé nehezebb vele a beszélgetés.

— Én tulajdonképpen lengyel vagyok! — mondja — de már évtizedek előtt kivándoroltam Oroszországba. Mint kitanult gépmester, egy odesszai nyomdában nyertem munkát, ahol igen jól meg is voltam, amíg egy politikai testületnek: *a terroristáknak* tagja nem lettem. Akkor egy véres zendülésből folyólag Szibériába kerültem, ahol hat évi kényszermunkát szenvedtem végig. Az ölmet a nyomdában megszoktam, hát nem igen tudott leteríteni.

— Aztán osztrák alattvaló is voltam. — Mégsem bántak úgy velem, mint az oroszokkal. Ennek köszönhetem, hogy most itt vagyok, mert orosz politikai fogoly hat év után nem igen látja meg a napvilágot.

— Most mitevő lesz?

— Kimegyek Ausztriába, ott majd kapok munkát, ha itt Magyarországon nem telepedhetek meg. Bár ez is keserves élet lesz. Mert feleségem és gyermekeim kint élnek Odesz-szában.

Aztán érdekes dolgokat mond az ottani sajtóviszonyokról:

— Három könyve van mindenik nyomdának. Az egyik a *megrendelési* könyv, mely az üzleti részt: az árat és anyagot tartalmazza. A másik a *cenzori* könyv: ahová a megrendelő sajátkezűleg írja be az általa kívánt nyomtatvány szövegét és a harmadik: a *szállítási* könyv, ahová a kikerült sajtótermékeket kell beragasztani. Ha e két utóbbi között valami oly eltérés van, amit a cenzura üldöz, nemcsak a nyomdát, hanem a nyomdászt is azonnal bezárathatja a cenzor.

Rátérek a politikára, felcsillan a szeme.

— Lesz-e háború? — kérdelem.

— Lesz, kell lenni! — mondja. — De abból Oroszország véresen, megtépázott fejjel

kerül ki. Mert odahaza olyan véres a hangulat, hogy nem késhet már *a mai rendszer alkonya.*

És ez a vén, kivert eb inkább átcsavarogja a világot, semhogy oda visszamenjen, ahol a szerettei aggódva lesik, vajjon mikor hoz a posta tőle levelet.

— A rendőrségen előbb ezt is felbontják! — mondja Márián Domkin.

(gy. zs.)

A homokkerti körvasut

A vonal közigazgatási bejárása.

A homokkerti lakosság régi igazságos vágva, hogy villamos vasuti közlekedést kapjanak mindiobban közeledik a megvalósulás felé. A Helvi Vasut részvénytársaság nagyv észsége siet megépíteni a szükséges vonalakat, sőt — mint tudjuk — ez új munkálatok kapcsán gondoskodni fog arról is, hogy alkalmas létesítmények által eitelje a teher forgalmat a Piac-utcáról és a Kossuth-utcáról. A szükséges vágánvok és épületek emelése tekintetében szükséges közigazgatási bejárás ma volt meg.

A közigazgatási bejárásról, amelyet Dubszky Alréd dr. műszaki főtanácsos vezetett, részt vettek Koromzav Frigyes hajózási és vasuti főfelügyelő, a debreceni Helvi Vasut részéről Maerszky Mihály vezérigazgató, Erdei Vince főmérnök, Kemény Mór dr. Debrecen város részéről Varoha Elemér dr. tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Rostás István főkapitány, a közigazgatási bizottság részéről Mánvi József műszaki tanácsos, a hadtestparancsnokság részéről egy mérnöki százados, a homokkertiek részéről pedig Nvirv Ernő dr., aki már eddig is oly sokat tett a homokkerti körvasut érdekében.

A Helvi Vasut helviségeiben megtartott tárgyalások, a tervek megtekintése után a helyszínre ment a bizottság. Itt elsősorban a homokkerti vágánv vonalait vizsgálták meg s azokra semmiféle észrevételt sem tettek. Kikötötték azonban, hogy a kereszteléseknél és kanvarulatoknál, valamint a főt egy részén egész elriedelmében az utcát kövezni tartozik a társaság, hogy a kocsi közlekedés akadálytalanul lebonvolítható legyen.

A dohánybevéltő hivatalnál tervezett összekötő vágánvnál azt kifogásolta a bizottság, hogy a sinek közelsége akadályozni fogja a Pavillon-laktanya kibővítését. A vasut képviselőinek megnyugtató és kötelező kijelentései után abban állapodott meg a bizottság, hogy most ugyan kiépítheti a jelenleg tervezett vonalon a vágánvokat, de a Pavillon-laktanya bővítése esetén tartoznak azokat a saiat költségükön azonnal a már most megjelölt helyre áttenni.

A mozdonsin helyét a sertésmázsálónál állapították meg. A Kossuth-utcai forgalom e sinlétesítésével ugyan lever leterelést, hogy egy váltóval a teherkocsik a felüljáró alatt lévő sinekre mehetnek, ahonnan a máv. mozdonsin vihetik tovább azokat.

A közigazgatási bejárás eredményeit jegyzőkönyvbe foglalták.

Színház

HETI MŰSOR:

SZERDÁN: *Frankfurtiak*, vigiáték. — Ujdon-ság. (C bérlet.)

A frankfurtiak. Szerdán lesz a bemutatása egyik legnagyobb sikerű vigiátéknak, mely Rouber Károly legkitünőbb alkotása. Nyit dolog, hogy a szerző a Frankfurtiak alatt a Rotschild családot érti és azt az időszakot, a

mikor a család a hatalom felé gravisál, a vigiátéket, mely rendkívül kellemesen van megírva egyik legkitünőbb írónk Molnár Ferenc fordította és megrakta a darabot a saít ötleteivel is. A főbb szerepeket H. Serfőzi Ftei, Vajda Ilonka, Uti Gizella, Witt Sárka, Laitlav Károly, Szilágyi Ernő, Lévai Farkas Pál, Kassai Károly, Székely Gyula, M. Tor-dai Erzs, Pető Pál, Máthé Gyula, Szabó Gyula stb. játsszák.

Limonádé ezredes. Szenzációs énekes vigiátékból nagyban folynak az előkészületek. A szerepek mind elsőrangú kezekben van letéve s így számíthatunk arra, hogy ezen előadás is a szezon sikereihez fog csatlakozni.

HIREK

*

— **A társadalom és az általános drágaság.** Az a társadalmi szervezkedés, melyet ifi. Ozory István rendőrkapitány kezdeményezett az immár akuttá vált élelmiszerdrágaság ellen, szép eredménnyel kecsegtet. Mintegy 1000 ember jelentkezett abba az érdekeltségbe, mely a maga nagy fővasztóképeségével jogosan tarthat számot kedvezményre. Debreceni Laios nagyviharos pedig különös készséggel tett olyan méltánvos ár-ajánlatot, mel va mai viszonyok között szép eredménnyel mondható. Négy. öt százalék engedményt hailandó adni minden általa áru sitott cikkből, ami annál is kedvezőbb, mert a kiváló cég amugy is méltánvosabb egvség-árak szerint dolgozik, mint általában a debreceni piac. Ezidőszerint azonban kilátásba helyeztetett, hogy még többen is követik Debreceni Laios cégét és más elárusító helyeken is redukálják az árakat. E célból a társadalmi egyesülés tagjai részére csak hétfőn nyitják meg a bevásárlási forrásokat, amikor is minden jelentkező meg fogja kapni a bevásárlás alapjául szolgáló áriezvétet, melyből még külön ioga van a beígért percentekhez. Ugy tudjuk, hogy fűszerárak beszerzésére is megindultak a tárgyalások és pedig meglepő feltételek mellett: 30—40% engedménnyel kapott ajánlatot a társadalmi szervezkedés intézősége. Ujabb jelentkezések ifi. Ozory István rendőrkapitány címén még mindig elfogadtatnak.

— **Izraelita istentiszteletek.** A debreceni izraelita hitközség előjárósága értesíti a hitközség tagjait, hogy az e hó 2-án beálló Smiai Acaresz ünnepe alkalmából a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban az istentisztelet a következő időben fog kezdődni: szerdán este egynegyed 6 óraker, csütörtökön délelőtt fél 9 óraker, délután 4 és este fél 6 óraker, pénteken délelőtt fél 9 óraker, délután 5 óraker. Köznapokon további rendelkezésig reggel fél 7 óraker és este 5 óraker. Ugyancsak most értesíti a hitközségi előjáróság a hitközség tagjait arról is, hogy az e hó 3-án a Deák Ferenc-utcai templomban tartandó „Mazkir“-ral egybekötött „Haskoma“ reggel fél 7 óraker, a délelőtti istentisztelet alkalmával a „Mazkir“ és az azt megelőző hitszónoklat fél 11 óraker fog kezdődni.

— **Köszönet.** Balogh István elhalálása alkalmával özv. Kékv Sándorné urhölgy 20 koronát iuttatott kezemhez szegénysorsu tanítványaim javára. Az adományért nyilvánosan is hálás köszönetet mondok. Gácsér igazgató.

— **Közvetítési iroda.** A kamara közli az érdekeltekkel, hogy Sonnenfeld Károly, a m. kir. Kereskedelmi Múzeum levelezője Berlinben (Krausnick-Strasse 12.) olv közvetítési irodát tart fenn, amely mindennemű exportképes magyar cikk értékesítésével foglalkozik s a kivitelre vonatkozólag, bármilyen felvilágosítással diitalanul szolgál az érdeklődőknek.

— **Uj menetrend-könyvecske.** A már lapunkban jelzett *Debreceni Menetrend*, (érvénves 1912. október 1-től.) mely a Debrecen és Debrecen-vásártér állomásokról induló és érkező, valamint a szomszédos vasutak összes vonalait tartalmazza, megjelent és mai naptól kezdve egy a helybeli mint a legtöbb közel vidéki könyv- és papirkereskedésben és dohánytözsében 20 fillérért megszerezhető. Ezen menetrendnek legfőbb és az utazó közönségre legfontosabb előnye abban áll, hogy a kombinált utazások, utiránvok szerint vannak feltüntetve, úgy, hogy a csatlakozásokat nem kell keresgélmi. Így például megvan benne Debrecen—Budapest—Wien, Debrecen—Arad, Debrecen—Kolozsvár, Debrecen—Miskolc—Kassa, Debrecen—Nyíregyháza, Debrecen—Szatmár, Debrecen—Máramarosziget—Körösmező, Debrecen—Sianki—Lemberg, szóval a kiindulási állomástól a végállomásig menő vonalak indulási és érkezési ideje a csatlakozásokkal együtt. Menetrendünket tehát *senki sem nélkülözheti*, aki utazásának végcélját rögtön, minden kombináció és keresgélés nélkül meg akarja találni. Meg vagyunk róla győződve, hogy az utazó közönség ezt a megbecsülhetetlen előnyt kellően fogja értékelni annál is inkább, mert ez a Menetrend — dacára annak, hogy a kívánt tájékoztatást a legközelebbi módokon megadja — csak csekély 20 fillérbe kerül és bármilyen kicsiny zsebben hordható. — *Hoffmann és Kronovitz* könyvnyomdája Debrecen. Piac-utca 49.

— **Valódi „Pichler“ gráciai lóden-kalapok** Frank Testvéreknél. Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— **Belelépett egy rozsdás szögbe.** Vég Imre 6 éves gyermek szüleinek Szotvorteleni lakásán iáték közben belelépett egy deszkából kiálló szögbe. A szög rozsdás volt és a gyermek állapotja, akit beszállítottak a kózkórházba, igen komoly és súlyos. A szülők ellen gondatlanság miatt a rendőrség eljárást indított.

— **Elütötte a villamos.** Ma délelben a Csapó-utcán, a tüzoltólaktanya előtt a 11. számú villamos kocsit elütötte Józsa Ilka debreceni leányzó. A rendőrség megállapította, hogy Ákos József vonatvezető többször csengett, erősen fékezett, de a leány, aki siket, nem hallotta a jelzést s így a kocsit elütötte. Az ijedségen kívül semmi baja nem esett.

— **Kemény- és nuha-kalap** különlegességek, már 4 koronától feliebb. Frank Testvéreknél. Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— **Értesítés.** Mindazon hölgyek, urak és iskolai tanulók, akik a német és francia nyelvét rövid időn belül elsajátítani óhajtják, újonnan megnyitott tantermemben (József utca, herceg-utca 8. szám alatt) együttes oktatásban (külön a kezdők, külön a haladók) részesülhetnek. A tanfolyam október 7-én veszi kezdetét, naponta délután 4—6-ig, 7-én veszi kezdetét, naponta délután 8—10-ig. Háromszor hetenkint esti tanfolyam 8—10-ig. Kívánatra magánórákat is adok. A beiratkozások elsejétől naponta délután 3—5-ig eszközölhetők. Tisztelettel **Kelemen Pál**, Széchenyi-u. 14. sz.

— **Világhírű „Ita“ és „Borsalino“ kalapok** Frank Testvéreknél. Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— **Kizárólagos ircleske tanfolyam** és divatos kézimunkák tanítása megkezdődött a kézimunka otthonban Mérv Mária okl. kézi munka tanárnő vezetése mellett. Beiratkozhatni lehet Szent Anna-utca 3. sz. alatt.

NYILTTÉR. *)

Schnicler Ignác pénzbeszedőm a mai napon kilépett, ennél fogva nevemben semmiféle pénzfelvétele többé iogositva nincs. Debrecen, 1912. október 2.

Földes Sándor.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Debreczeni butorkészítő asztalosok árucarnok szövetkezte
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
11 968 : TELEFON: 968 11
HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálószobák, ebédők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem téveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szmirna szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállítási árban bocsátja forgalomba.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitel	438
Osztrák hitel	437 25
4 százalékos koronajáradék	86
Államvasút	704
Jelzálogbank	456 50
Rézmányi	771 75
Ságotarjáni	783
Köszti vasút	784

Irányzat:

Magánleszámtólas kamatláb:
Bécs 4 7/8—15/16 %/o, Berlin 4 3/8 %/o London 3 3/4 %/o.

Budapesti gabonátözsde.

STARA F. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentés	11 32
Bura októberre	11 87
Árillira	9 62
Rosa októberre	10 23
Zab októberre	10 78
Tengeri 1913. év júli	—
augusztusra	—
Tengeri szept.	7 75
Tengeri májusra	—

Készára 10-zel magasabb.

Nagy fizetésektelenség a helyi piacon.

A bankok hitelmegvonó politikája újabb áldozattal szaporította azon kereskedők számát, a kiket ezzel már fizetési zavarokba kergettek: a helybeli Nasch József utódai nagykereskedő cég jelentett ma fizetésektelenséget, mivel egy helybeli nagy pénzintézet már évek óta élvezett hitelét 3 nappal utolsó előtt bevonta, sőt leszámtólas végett benyújtott papirjait is a maga kielégítésére és biztosítására, váratlanul visszatartotta. Ez az eset újabb bizonyítéka annak, hogy a mai pénzügyi viszonyok milyen rettenetes helyzetet teremtenek kereskedelmünkben, amelyet szinte teljesen és erőszakosan megbénít és tönkre tesz.

Ingtalanok forgalma.

Keckés István és neie Balogh Juliánna veszik Tóth Nagy Jánosné Kovács Juliánától Ondódi szántóföldiét 5600 koronáért.

Iklódi János veszi Marcinkó Gyulától Geréhv-teleni 200 négyszögöl területű házát 2500 koronáért.

Lenovél III. és neie Ladányi Zsuzsánna veszik Horváth Károly és neie Juhász Zsuzsánától Wolofka-teleni házát 3000 koronáért.

Károlyi Laios és neie Pehál Juliánna veszik Halász Dezső és neie Kiss Juliánától Bihari-teleni házát 3600 koronáért.

Özv. Pinczés Ferencné Magyar Juliánna veszik Pinczés Mária és tsaitól Geréhv-teleni ingatlant 450 koronáért.

Köteles Imre és neie Csobai Erzsébet veszik Monoki Andrától Csanókeri 310 négyszögöl területű ingatlant 600 koronáért.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.
Fordította: Szebenvei József.
(Folytatás.)

— Ugy látszik, mégis.
— Az apjuk, az ördög vígváz rájuk. Láttá őket cigarettát sodorni, mikor a hajó kettőbe tört és a csónakokat lesöpörte a víz a fedélzetről? Ez elég volt nekem. Nem csodálom ezeket a parti embereket. — szólt a kapitányhoz fordulva, — de maga, aki hajón jár, mióta az esztét tudja, csak tudhatná, hogy a maeska, vagy a pap a hajón kész szerencsétlenség. Még egy keresztény pap is rossz, hát még ilyen ördöggel cimboráló pogány ezerszer rosszabb. Én az öreg tengeri vallás mellé állok és átkozott legyek, ha nem így van.

Az apám és én mosolvogtunk azon az éppen nem orthodox módon, amellyel az orthodoxiáját hirdette a vén hajókormányos.

A kormányos azonban halálos komolysággal gondolta, amit mondott és bizonykodott is az igaza mellett, az egyes argumentumokat pedig a balkeze ujjain számlálta:

— Kurracheeban történt, amikor először láttam őket, figyelmeztettem önt, kapitány ur. — mondta a kormányos szemrehányó hangon. — Három buddhista gazember volt az én véleményem szerint. És mit csináltak, mikor először a fedélzetre értek? Hasra fekiüdtek a fedélzeten, az orrukat a padlóhoz dörzsölték — azt csinálták. A haditengerészet admirálisának sem kellett volna nagyobb tiszteletet adni és én mindiárt gázságot szagoltam, mikor megláttam az ábrázatukat. Megkérdeztem őket mindiárt az ön jelenlétében, hogy mért tették azt és azt felelték, hogy ők szent emberek. Hallotta maga is.

— Abban nincs semmi veszedelem, Hawkins. — mondta Medows kapitány.

— Azt már nem tudom. — felelt a kormányos hitetlenül. — A legszentebb keresztény az Istenhez és a legszentebb nigró pedig az ördöghöz áll legközelebb az én szerény véleményem szerint. És mit csináltak az uton. Ön is jól látta, Medows kapitány, hogy egyebet se csináltak, mint könyveket olvastak, ami azonban nem papírra volt írva, hanem fatáblácskákra és együtt ültek egész éjszaka és tanácskoztak a fedélzeten. Aztán miért volt külön térképük, hogy az utirányt feljegyezhessek?

(Folyt. köv.)

Babella bérleti hirdetmény.

A debreczeni statusquo izr. hitközség gabella jövedékének folyó 1912. évi november 1-től kezdődő és **három évig tartó bérletére ezennel zárt és szóbeli árverés hirdetik, mely 1912 október 8-án d. u. 3 órakor** fog megtartatni az izr. hitközség irodájában (József kir. herceg-utca 26. szám). A részletes feltételek ugyanott délelőtt 10—12-ig és délután 3—5 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1912. október 1.
A debreczeni izr. hitközség elöljárósága.

Kossuth Lajos gyógyszertár

és vegyészeti labororium
Debrecen, Piac-utca (Főtér) 30. sz.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a már 100 éve fennálló debreceni Piac-u. 30. sz. alatt lévő volt Tamásy-féle jóhírnevű Fehér Hatlyu gyógyszertárát október elsejével átveszem és azt

„Kossuth Lajos gyógyszertár“

néven fogom a további közforgalomnak átadni. A gyógyszertárat dusan felszerelt anyag raktárral láttam el, miáltal a legkényesebb igényeket is ki fogom tudni elégíteni. Raktáron tartom az összes bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességeket, nagy választékban francia és angol illatszereket és kozmetikai cikkeket, egyáltalán a gyógyszerészeti gyakorlatban elő jövő minden néven nevezendő gyógyszerárut. Miután ugy beföldi, mint külföldi gyakorlatom alatt arra a tapasztalatra jutottam, hogy a nagyközönség saját kárára abban a balhiedelemben él, hogy drogueriákban olcsóbban szerezheti be szükségleteit, elhatároztam, hogy a „Kossuth Lajos“ gyógyszertárban minden droguista-áruccikat droguista-áron fogom árusítani. A gyógyszertárral kapcsolatban egy nagyvárosi nivón álló vegyészeti laboratoriumot szerelek föl, amelyben hogy mind n szakmá avágó vegyvizsgálatot a legszakszerűbben és a legpontosabban fogok eszközölni, azt ugy személyem, mint hosszas praksisom garantálja. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Dr. SZELENYI ÁRPÁD.

Piac-utca 19. szám alatt

4 szoba mellékhelyiségekkel együtt november 1-től igen olcsón

Kiadó.

Értekezhetni Dr. Lengyel Zoltán ügyvédnél.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

A mesterdálnok . . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Megérkeztek az őszi idény ujdonságai:

Női ruhakelmék, selymek,
bársonyok, francia flanellek,
mosó velezek.

!! Óriási választékban !!

Mindenütt izzófény! (Pótolja a szengázt és a villamos világítást.)
Mindenütt káprázatos fényes világosság!

Petroleum-izzófény-égő „ARGUS“

Modell 1911.

Aranyérmek: Páris, London.

Az 1911-es modellel végre sikerült egy égőt előállítanunk, amely az összes követelményeknek megfelel. Ez a leg-tökéletesebb és egyáltalán más rendszer még csak meg sem közelíti. Azonnal ég, szagtalan, olyan világos, mint a légszusz, egy liter 15—18 óráig ég.

Könnyebben kezelhető, mint a közönséges lámpa. Mindenütt alkalmazható, csak a medence csavarnyilásának átmérője közlendő.

Ara hálóval és lámpaüveggel 7-50 korona.

Pót-izzótest 50 f. Pót-lámpaüveg 40 f.

Az összes rendszerű izzótestek saját gyártása. Árjegyzéket világítási cikkekről, petroleum-kályhákról és ujdonságokról ingyen és bérmentve. Fizetőképes képviselők és kereskedők kerestetnek.

GASLÜHLICHT-INDUSTRIE. Hauptdepot: Josef Hirsch
Wien, VII., Kochgasse 3.

RUHA- és KELMEFESTÉS

KOZHIRRÉ TESSZÜK,

hogy külföldi mosómestert szerződtettünk, miáltal módunkban van nagybecsű megbízóinknak olyan gallért, kézelőt és fehéreneműt szállítani, mely bármely bel- vagy külföldi tisztítást úgy szépségben, mint tartósságban messze túlszárnyal.

HRABÉCZY ELŐ DEBRECZENI GOZMOSÓ VEGYTISZTÍTÓ ÉS RUHAFESTO R. T.

Gvár és főüzlet SZÉCHENYI-UTCA 42. SZ. 668. Hatvan u. 11. Telefon 578. Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám. Felvételi telep: Gúttok Ede uridivat áruháza. Telefon 602.

! FERTŐTLENITETT AGYTOLLTISZTÍTÁS !

BUTOR!

Telephon 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyasszonyi kelengyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, Piac-utca 44. szám

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Levelezés

Akar nősülni? 28 éves csinos, vagyonos orosz hölgy, 22 éves egyedülálló árva 400 000 kor. hozománnyal, 38 éves gyermektelen özvegy 120,000 kor. vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy van előjegyzésben. Komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást kapnak. Schlesinger, Berlin 18.

Egy fiatal csinos, jómegjelenésű szakácsnő férjhez menne jobb iparoshoz vagy vasutashoz. Csakis komoly leveleket kér »Jó felcség« jellegre főposta, postrestant.

Állást kap

Intelligens leány, mint elárusítónő állást nyerhet vidéki papirkereskedésben, aki a könnyüléshez ért előnyben részesül. Ajánlatok Horovitz J. Gyula papirkereskedésébe, H. Nánásra intézendők.

Különféle

Persil mosópor kapható Deutsch Laios főüzletében Piac-utca 38. és a fiók üzletében Piac-utca 72.

Menetrend Debreczen és Debreczen—vásártér állomásokról induló és érkező valamint a szomszédos vasutak összes vonalairól — október 1-sei érvénnyel — kaphatók minden könyvkereskedésben és dohánytözsdeben. A vonatok egyenes utirányban könnyen megtalálhatók. Egyetlen vonat összeállítását sem kell keresgélni. Ára 20 fillér. Kaphatók a kiadóhivatalban is.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászor, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükkör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközölködjön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izsó, Csapó-u. 18.

Szülőprések saját gyártmányuak olcsón eladók Fái Bertalan vasöntődjében, Mester-utca végén.

Lázak Telkek

Debreczenben a Boldogfalvai-kertben 5100 négyszögöl, házhelyeknek való belsőség, — a Péczely-utcai 7. számú ház eladó, vagy bérbeadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Vámospércsen 40 hold föld tanyával, 7 hold szőlő gyümölcsös eladó, vagy bérbeadó Értekezhetni a kiadóban.

Hajduböszörményben 3 ház, udvar, a Vénkertben 700 négyszögöl gyümölcsös fákkal beültetett házhelyeknek való föld előnyös feltételek mellett eladó, vagy bérbeadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Lakás

Különbejáratu elegánsan butorozott nagy szoba kiadó. Péterfia 21.

Kiadó bolthelyiség a Homokkertben, Szabó Kálmán-u. 16. Posta mellett. Értekezhetni Horváth Gőzfűrészt Pataynál

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglá

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A József kir. herceg szanatorium egyesület Debreczenben a Nagyerdőn építendő Augusztia tüdőbeteg - szanatorium építómunkáinak biztosítására a következő feltételek mellett nyilvános verseny tárgyalást hirdet:

1. Verseny tárgyalásra kerülnek a következő munkálatok: I. Föld-, kőműves- és elhelyező munka, II. Vas, III. Vasbeton-, IV. Műtő-, V. Ács-, VI. Tetőfedő-, VII. Bádógos, VIII. Linóleum-, IX. Parkett-, X. Cementáru- és burkolati XI. Aszfaltozó és kátrány-, XII. Lift-, XIII. Asztalos, XIV. Lakatos, XV. Mázoló- XVI. Kályhás, XVII. Redőny, XVIII. Uveges, XIX. Csempeburkolati, XX. Szobafestő-, XXI. Villamos berendezési, XXII. Központi fűtési, XXIII. Vízvezetési és csatornázási, mosó- és főzőgépek, XXIV. Kerítések, utak és járda készítői munkák (ez utóbbiban külön-külön kátrányozó, betonozó, dróthálókerítési és ács-munkák).

2. A verseny tárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, aki ipara gyakorlására hatósági engedéllyel bír, akik iparendélyvel nem bírnak, kötelesek már ajánlatuk megtevételekor képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

3. Ajánlat tehető a munkacsoportokra külön-külön, több munkacsoportra együtt, vagy az összes munkálatokra.

4. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban: „Ajánlat a debreczeni Augusztia tüdőbeteg-szanatorium munkálataira” felirattal ellátva legkésőbb **f. évi október hó 26-án déli 12 óráig** a József kir. herceg szanatorium-egyesület központi irodájában (Budapest, IV. Sütő u. 6., I. em. 3.) nyújtandók be.

5. Csakis azon ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyek a rendelkezésre bocsátott nyomtatványokon az egységárak és végösszegek pontos kitöltésével és a végösszegeknél számokkal és szavakkal való pontos kitöltésével adattak be; később, vagy távirati úton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlattevők a végleges döntésig kötve maradnak, mely döntés legkésőbb 1 hónapon belül fog bekövetkezni.

6. A szerződés megkötésekor vállalkozó tartozik 5% bánatpénzt letenni.

7. A munkálatokra vonatkozó feltételek és tervek a fent nevezett egyesület irodájában (Budapest, IV. Sütő-utca 6., I. 3.) naponként d. e. 10—12 között, valamint a tervező építésznél (VIII. Vas-utca 5., III. em. 11.) betekintheők.

A szükséges nyomtatványok és pedig az I., III., V., XIII., XIV., XV., XXI., XXII. és XXIII. munkacsoportok 2 koronáért, a többi munkacsoportok 1 koronáért és az ajánlati lapok 60 fillérért **csak a fent nevezett egyesület irodájában** (IV. Sütő-utca 6., I. 3.) d. e. 10—12 közt szerezhethők be.

8. A munkálatok a vállalat elnyerése után azonnal teljes erővel megkezdendők és oly módon folytatandók, hogy az egész szanatorium 1914. év április hó 1-én rendeltetésének teljesen készen átadható legyen.

9. A munkálatok elnyerői a felhasználandó anyagokat a magyar korona országai-ból hazai termelés és ipar révén tartoznak beszerezni és csakis magyar honos személyzetet alkalmazhatnak.

10. Az egyesület fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson, esetleg azoktól teljesen el is tekinthessen. Budapest, 1912 szeptember hó 28.

A József királyi herceg szanatorium-egyesület nevében:

Lukács György,

v. b. t. t., országgyűlési képviselő, egyesületi elnök.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchényi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Agytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.